

«Remakes», adaptacions i altres herbes

Jaume V. Amengual

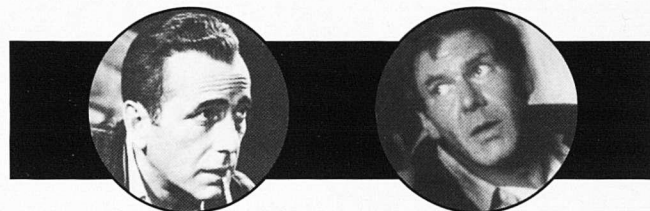
Que el cinema beu de les fonts de la literatura és un fet tan evident que no val la pena seguir parlant-ne. Siguin adaptacions d'obres publicades o bé guions originals, la paraula juga un importantíssim paper.

Diferents directors cinematogràfics han adaptat al mateix autor literari, vull dir la mateixa obra, donant-li cadascun la seva pròpia visió. De la novel·la *Cims borrascosos* d'Emily Brönte, William Wyler i Luis Buñuel donaren la seva lectura: el primer fent una adaptació (Ben Hetch i Charles McArthur com a guionistes) fidel a l'estructura i argument de l'original; el segon alterava l'argument, però també era fidel a l'esperit del text literari, donant-li un caràcter surrealista i personal.

Valgui aquesta introducció per diferenciar el que són les adaptacions literàries i els "remakes", que no és altra cosa que refer un film ja realitzat, com és el cas de la pel·lícula en cartellera *Sabrina* (1995) de Sidney Pollack. ¿Per què serà que les grans productores confien més a produir pel·lícules que tengueren un cert èxit temps enere que no apostar per noves produccions, per nous aires d'inspiració? El cas és que de tant en tant apareixen excel·lents guions i adaptacions d'impecable factura: *Seven*, *Smoke*, *Sospechosos habituales*, *Pulp Fiction*... en són alguns exemples.

Pel bé del cinema, ten-

dria més raó de ser que es reestrenassin les "velles" pel·lícules per al públic que per raons òbvies no les va poder veure a l'època de la seva estrena. No seria, inclús, més rendible fer-ne còpies noves que no "remakes" que quasi mai superen l'obra primitiva. Punt i a part: l'altre dia, en el Centre de Cultura, projectàrem *Casablanca*; de les tres-centes persones que hi havia a la sala, el 5% l'havien vista ja en pantalla, la resta l'havia visionada en vídeo o simplement no l'havia vista.

Tornant a *Sabrina*, la primera versió fou realitzada l'any 1954 per Billy Wilder, un dels mestres de la comèdia i gran cultivador del cinema de gènere, excel·lent director d'actors i successor de Lubitch. *Sabrina* és una bona pel·lícula, malgrat que no està a l'altura dels melodrames *Días sin huella* i *El crepúsculo de los dioses*, del thriller *Perdición* o de les excel·lents comèdies *El apartamento*, *Con faldas y a lo loco*... Es una pel·lícula de fades, fresca i romàntica, però li manca la ironia, el cinisme, la mirada crítica i corrosiva de Wilder, tan present a les seves pel·lícules. ¿Què aporta de nou la versió de Pollack? Res, absolutament res. És tòpica, buida, caduca i a moments avorrida; inversemblant, ja que l'any 40 tal vegada era creïble una història d'aquest tipus, però no a finals dels noranta entrant en el segle XXI. Un exemple: que el pare de Sabrina, al final, es destapi que ha estalviat dos milions de dòlars és incongruent i patètic, a part que no té res a veure amb el personatge pseudo-intel·lectual que interpreta. Més li valdria a Pollack haver-lo eliminat, com ha fet amb el pare dels dos protagonistes. Pel que fa a la direcció d'actors, ni el trio protagonista —Ford, Ormond, Kinnear— supera, ni tant sols iguala l'anterior, format per Bogart, Hepburn i Holden.

Sempre m'he demanat perquè és fan "remakes" de les bones pel·lícules i no de les pel·lícules que per una raó o altra resultaren fallides. En el cas de Pollack, més valdria que hagués tornat a la línia de *Danzad, danzad malditos* i no voler emular a un dels gran directors que ha tengut i té el cinema.

TEMPS MODERNIS

EDITA: Centre de Cultura "SA NOSTRA"
DIRECTOR: Jaume Vidal Amengual
SECRETÀRIA DE REDACCIÓ: Francisca Niell Llabrés
ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC I TRADUCCIONS AL CATALÀ: Manel-Claudi Santos
DIBUIXOS: Margalida Bennàssar
COL·LABORADORS:
 Miquel Pasqual Toni Roca
 Jeroni Salom Matias Vallés
 Miquel Roca Josep Rosselló
 Pere Estelrich i Massutí Toni Figuera
 Domènec Garcias Camilo José Cela Conde
 Manel-Claudi Santos J. A. Mendiola
 F. Javier Sánchez-Cuenca Claudio Klynhout
 Francesc Rotger Biel Amer
 Elena Ortega Valentí Valenciano
 Joan Obrador Enrique Lázaro
 Antoni Serra

BEN HECHT (NOVA YORK, 1894-1964)

Guionista i cineasta americà. Autor de l'obra teatral *The front page* adaptada a la pantalla en tres ocasions per Lewis Milestone, Howard Hawks i Billy Wilder respectivament. Va escriure prop de quaranta guions, entre els quals cal destacar *Scarface* (H. Hawks), *Una mujer para dos* (E. Lubitsch), *Recuerda* (A. Hitchcock), *El beso de la muerte* (H. Hathaway), etc.

També va firmar diverses pel·lícules amb el seu col·laborador més íntim, el guionista Charles MacArthur, i més tard amb el director de fotografia i cineasta Lee Garmes. L'any 1954 escriu *A child of the century*, un interessant llibre de records.